

KEİPA GENEL KURULU'NUN ONDOKUZUNCU OTURUMU
“KEİ BÖLGESİNDE EKONOMİK ENTEGRASYON; MEVCUT DURUM
VE GELECEK UMUTLARI” üzerine

Tavsiye 59/2002*

I. Karadeniz Ekonomik İşbirliği Parlamenter Asamblesi;

a. KEİ'nin kuruluşunun onuncu yılını kutlamakta olup, KEİ bölgesi içindeki ve dünyanın geri kalanıyla entegrasyonun, belirgin adımlar attığını ve Karadeniz Bölgesinde kalıcı refah ve güvenliğin kurulmasına hizmet etmek için devamlı bir işbirliği için belirgin bir momentum olduğunu bildirir.

b. KEİ entegrasyonu yolunun ilgili tüm ülkeler için zorlayıcı olduğunu farkındadır ancak potansiyel uzun-vadeli – ekonomik, politik ve güvenlik- faydaları önemlidir ve Avrupa Birliği ile “açık” bölgesel entegrasyona paralel ilerleyen KEİ devletleri arasındaki çok-taraflı ticaret ve yatırım inisiyatifleri daha yüksek ekonomik büyüme yaratabilir.

c. 16/1996 “KEİ Üyesi Ülkelerarası Ticaret ve İş Alanlarında Gelişme ve İşbirliği” üzerine, 20/1997 “KEİ Katılımcısı Ülkelerarası Gümrük Yasalarında Geliştirmeler” üzerine, 22/1997 “KEİ Serbest Ticaret Bölgesi: Yeni Avrupa Mimarısının Parçası” üzerine, 37/1999 “Karadeniz Bölgesinde Ticaret Gelişimi” üzerine ve 38/1999 “Karadeniz Bölgesinde Yatırımın Korunması ve Teşviki” üzerine Tavsiyeleri hatırlatır.

d. Nisan 2001’de kabul edilen *KEİ Gelecek için Ekonomik Gündemi*’nde ortaya konulan KEİ entegrasyonunun ortak stratejisine olan taahhüdünü ve 7 Şubat 1997 tarihli *KEİ Serbest Ticaret Bölgesi Kurulması Niyet Beyanı*’nda öngörüldüğü şekliyle uzun-vadeli, kalkınmacı Serbest Ticaret Bölgesinin kurulması isteğini tekrarlar.

e. Bölgesel ekonomik entegrasyon için, sadece kurumsal, düzenleyici/yasal ve ekonomik engellere değil, ayrıca yetersiz altyapı, kalıcı politik risk, gelişmemiş özel sektör ve tercih edilmeyen ticari uygulamalara da bağlı büyük yetersizliklerin mevcudiyetinin farkındadır.

* Raportör: Bay Dan Nicolae RAHAU (Ekonomik, Ticari, Teknolojik & Çevresel İşler Komisyonu Başkanı, Romanya)

12 Haziran 2002’deki Kurul tartışması (bk. Doc.GA19/EC18/REP/02, Ekonomik, Ticari, Teknolojik ve Çevresel İşler Komisyonu’nun, “KEİ BÖLGESİNDE EKONOMİK ENTEGRASYON:MEVCUT DURUM VE GELECEK UMUTLARI” hakkındaki, Erivan’da 14 Mart 2002’de tartışılan Raporu; Raportör Bn. Marianna ASSENOVA (Bulgaristan)

Genel Kurul tarafından Tiflis’te 13 Haziran 2002’de benimsenen metin

f. KEİ devletlerinin, ilgili uluslararası anlaşmaların ve deklarasyonların kabulünden, WTO'ya üyeliklerinden veya süre-giden WTO'ya ve AB'ne kabul görüşmelerinden kaynaklanan yabancı ekonomik işlerinin liberalizasyonu ile ilgili taahhütlerini destekler.

h. KEİ Ülkelerinin dünya politik ekonomisinde iki büyük güçten; küreselleşme ve güçlü bölgesel ekonomik blokların oluşumundan kaynaklanan değişimleri göz ardı edemeyeceği gerçeğinin bilincindedir, AB'ye bazı KEİ ülkelerinin giriş prosedürlerini kolaylaştırarak, Avrupa'da bütün olarak uyum içinde olmalarını düzenlemektedir.

1. Ekonomik entegrasyonun politik istikrarı geliştireceğini ancak bunun sadece topyekün barış bağlamında, kanun ve demokratik kuruluşların yönetiminde gerçekleşebileceğinin farkındadır.

II. Parlamenter Asamble bu sebeple KEİ Üyesi Devletlerin Ulusal Parlamentolarına ve Hükümetlerine;

1) Bölgesel entegrasyonun **ortak stratejisinin** uygulanması için kararlı adımlar atmalarını ve bu amaçla *KEİ Ekonomik Gündemi'nde* belirlenen, ekonomik işbirliğinin tüm yönlerine ilişkin politika önceliklerine uymasını;

2) Genel **politik ortamı** geliştirmelerini ve böylece iş ortamını düzelterip bölgeyi uluslararası ticaret için daha güvenilir ve çekici kılmalarını;

3) Bir yandan ekonomik büyümeyi canlandırıcı, sağlam makroekonomik politikalar takip eder ve bankacılık ve finans sistemlerinde sağlam reformlar gerçekleştirirken diğer yandan da pazar ekonomisini güçlendirmeye yönelik **yapısal reformları** hızlandırmalarını;

4) **Sürdürülebilirliğin** ekonomik faaliyetlere tam entegrasyonunu temin etmelerini ve çevreyi koruyan iş uygulamalarını teşvik etmelerini;

5) Parlamenterler, hükümetler, ticaret organizasyonları ve **rüşvetle mücadelede** aktif rol alan sivil toplum örgütleri arasında koordinasyonun sağlanmasını, rüşvet karşıtı programların uygulanmasında karşılaşılan sorunlarla birlikte aynı zamanda gelişmeleri de değerlendirmelerini; bu bakışla "Suç, Özellikle Organize Formdaki Suçla Savaşmak Konusunda İşbirliği" hakkındaki KEİ anlaşmasını etkin bir şekilde kullanmalarını;

6) Ekonomik Eylemleri (emek pazarı, mülkiyet hakları, özelleştirme alanlarında) kolaylaştıran yasamayı harekete geçirip uygulamalarını ve kalıcı şekilde yasal rejimlerini uluslararası ve AB standartlarına uygun bir bölgesel seviyeye yaklaştırmalarını;

7) **Özel sektörün gelişimi** için istikrarlı, tahmin edilebilir, şeffaf, ayrılıkçı olmayan bir ortam yaratmalarını ve aşağıdaki öncelik alanlarında Bölgesel Özel Sektör İnisiyatiflerini teşvik etmelerini: sınır-ötesi ticaret ve yatırımın gelişimi ve BSTKB ve diğer IFI'ler ile yakın işbirliği içinde SME desteğinin bölgesel kapsamlılığı;

8) 37/1999 "Karadeniz Bölgesinde Ticaretin Gelişimi" hakkında ve ticaret ve yatırım güdümlü entegrasyonun için kapsamlı ölçütler ve politikalar kümesini içeren 38/1999 "Karadeniz bölgesinde Yatırımın Geliştirilmesi ve Korunması" hakkında Tavsiyeleri kararlılıkla yerine getirmesini;

9) Hem ikili hem de çoklu seviyelerde **ticaret liberalizasyonunu** – olmayanlar için – WTO üyesi olarak ve bölgede mümkün olduğunca çok ülkeyi içeren Serbest Ticaret Anlaşmaları yaparak uygulamaları ile Karadeniz Bölgesi'nde serbest ticaret alanları kurulması ; ve bu amaçla, WTO, AB veya diğer uluslararası düzenlemelerden doğan yükümlülükleri hakkıyla gözeterek, FTA'lar ağı kurulmasını öngören bir Ticaret Liberalizasyonu hakkında Anlaşış Memorandumunun başlatılmasını ele almalarını;

10) Sonuçta tamamen kaldırmak amacıyla, tarife ve tarife-dışı engelleri:

- etkin ticarete engel teşkil eden ulusal yasa maddelerini revize ederek,
- KEİ *Ticaret Üzerinde Eşit Etkili Kantitatif Kısıtlamalar ve Önlemler Model Listesi*'nin sonuçlandırılması ve takibi ile bu gibi engellerin seçici azaltılmasını teşvik ederek,
- üye devletlerin mevcut standartlarını ve sertifikasyon sistemlerini, sürekli olarak uyumlu hale getirerek, mümkün olduğu koşullarda Uluslararası Standartlar Organizasyonu (ISO) uygulamalarını teşvik ederek,

azaltmalarını;

11) Kilit ihracat sektörlerine, koruyucu önlemler olmadığı durumlarda da rekabetçi olabilmeleri için teşvik sağlamalarını;

12) KEİ Üyesi devletleri arasında **sınır-ötesi yatırım** ve **ortak girişimi** desteklemelerini ve AB ve diğer başlıca yatırımcılardan verimli yatırımları çekebilecek etkin ortaklık önlemleri paketlerini teşvik etmelerini;

13) Yabancı yatırım realizasyon sürecini; giriş, lisans, kar dağıtım, kamulaştırma ve tazminat, anlaşmazlıkların çözümü ile ilgili, yasal, düzenleyici ve idari engelleri kaldırarak, kolaylaştırmaları,

14) Dış İşleri Bakanları Konseyi'nin ilgili kararı gereği, Karadeniz Bölgesi'nde ekonomik entegrasyon konusunun sunumunun çok önemli ve acil olması nedeni ile, Ekonomi ve Finans Bakanlarının düzenli toplantılarının organize edilmesi;

15) KEİ İş Konseyi'nin "Karadeniz Yatırım Girişimi"ni, özellikle SME'ler için iş yaparken ortaya çıkan engelleri ortadan kaldırmak açısından bölgesel bir çerçeve oluşturmak için desteklemelerini;

16) KEİ Bölge'sinde işbirliğinin ve bölgesel yüksek gelişimin sağlanması ile projelerin geliştirilmesi ve ilerletilmesi için KEİ Proje Geliştirme Fonu'nun kurulmasına tam destek vermelerini;

17) **Altyapı hizmetlerine** - nakliye, enerji, iletişim – yatırım yapmalarını, Bölgesel karakterdeki projeleri vurgulayarak, Bölgeyi fiziksel olarak hem Avrupa'nın geri kalanı ile hem de kendi içinde, (ya birden fazla ülkeyi doğrudan etkilediklerinden ya da bölgedeki tüm ülkelerin faydalanacağı değerleri gösterdiklerinden) entegre etmelerini;

18) Mevcut **sınır-ötesi ve gümrük düzenlemelerini ve prosedürlerini**(iş adamlarına viza kolaylığı da dahil ederek) , uluslararası standartlara uyarak, etkin bölge içi yük ve yolcu taşımasının iki yönlü ve transit olarak etkin bir şekilde geliştirilmesini göz önüne alarak, basitleştirmeye ve uyumlu hale getirmeye özel ilgi göstermelerini;

19) Teknik, yasal, idari engelleri azaltmak ve ticaretin serbestleşmesi ve gelişmesi için gerekli, hayati bilginin zamanında akışına imkan tanımak için, sınır geçişi tesislerini gözlemleyecek **bölgesel coğrafi bilgi sistemi** kurmalarını;

20) Modern altyapı ve dokümanter prosedürlerin etkin kullanımı; sınır geçişlerini kolaylaştıran uluslararası anlaşmaların tümleşik uygulanması; risk değerlendirme prosedürleri; sınır kontrol yetkililerinin idaresi ile ilgili mevcut sınır kontrol personelinin sürekli **eğitimi** üzerinde işbirliği yapmalarını;

21) Kalıcı olarak KEİ bölgesindeki uluslararası karayolu, demiryolu ve karma taşımacılığı serbestleştirmelerini ve işlevsel koşullarını geliştirmelerini;

22) AB, EBRD, EIB ve diğer IFI'ları, ekonomik ve finansal işbirliğiyle ilgili faaliyetlerini genişletmeleri için, özellikle de SME'leri ve farklı KEİ ülkelerindeki şirketler arasındaki bağlantıları geliştirmeleri için davet edilmesini;

23) Özellikle, KEİPA, KEİ İK, KEİTKB gibi, tesis edilmiş bölgesel imkan ve kaynakların daha iyi kullanımını, ve birleşik Avrupa'nın çerçevesinde tesis edilmiş diğer bölgesel gruplarla işbirliğini geliştirmelerini, tavsiye eder.

II. Parlamenter Asamble, KEİ Organizasyonu'nun Dışişleri Bakanları Konseyini bu Tavsiyeyi göz önüne almaya davet eder.